

נר שמואל

לענין ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ז בניסן תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - נ"ד

1. ביאור רב בדעת ר' מאיר שהמקדש בהקדש בשוגג, אינה מקודשת - מדובר בכתנות כהונה שלא בלו, הואיל וניתנו ליהנות בהן, ואין מועלין בהם לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת. וכיון שלא יצאו לחולין אינה מקודשת. מנין הקשו על ביאור זה?
 א. שנינו: כתנות כהונה שבלו - לר"מ: מועלין בהם, ותירצו: מדובר דווקא כשבלו.
 ב. שנינו: לר"י: מועלים בשקלים חדשים כיון שהם מיועדים לקורבנות ציבור, ואין מועלים בעתיקים, לר"מ: מועלין אף בעתיקים, שהיה ר"מ אומר: מועלין בשירי הלשכה, והואיל וניתנו ליהנות, לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת, שהרי חומת העיר ומגדלותיה משירי הלשכה וכן כל צרכי העיר, ומשמע שאף שהותרה בהם הנאה מסוימת עדיין מועלין בהם.
 ותירצו - יש לגרוס שלר' יהודה מועלין.
2. שנינו בנדרים - כאימרא, כדירים, כעצים, כאישים, כהיכל, כמזבח, כירושלים. ר' יהודה אומר: כל האומר ירושלים - לא אמר כלום. כיצד מתיישב עם דבריו לעיל?
 תרי תנאי נינהו ואליבא דר' יהודה.
3. בר פדא פירש בשיטת שאף לר' מאיר הקדש בשוגג מתחלל לענין מה?
 א. עולא בשמו - לענין קרבן, אך המעות אינם מתחללים.
 ונדחה - אם אינם מתחללים מדוע מעל.
 ב. רבין בשמו - לענין אכילה בלבד.
4. במה נחלקו בית שמאי ובית הלל בדין כרם רבעי?
 א. לב"ש: אין לו חיוב חומש כשבעליו מחלל את קדושתו על דמים, ואין לו ביעור בער"פ של שנה רביעית ושביעית.
 לב"ה: יש לו, וטעמם 'קודש קודש' ממעשר.
 ב. לב"ש: יש לו דין פרט ועוללות.
 לב"ה: כולו לגת.
 [והוכיחו מכאן שהלכה כר' מאיר במעשר, שאין לפרש שב"ה כר' יהודה, שא"כ מדוע כולו לגת, הרי מעשר - ממון הדיוט הוא.]
5. שילח פרוטה של הקדש ביד פיקח להשתמש בו לצרכיו, ונזכר הגזבר והשליח קודם שהגיע לחנווני - מי מעל?
 חנווני מעל לכשיוציא, מכיון שאינו יודע והשגגה אצלו.
 ומכאן הוכיחו שהלכה כר' יהודה, שאין הקדש מתחלל במזיד אלא בשוגג.
6. מנין רצו להוכיח שסתם התנא במעשר כר' יהודה?
 א. שנינו: הפודה מעשר שני שלו - מוסיף עליו חמישיתו, בין שהמעשר משלו ובין אם ניתן לו במתנה, והרי לפי ר' מאיר כלל אינו יכול ליתן במתנה כיון שסבר שמעשר ממון גבוה הוא.
 ונדחה - יתכן שזה כר"מ, ומדובר שזה ניתן כשהיה טבל וכמי שלא הורמו דמיון ואי"ז נחשב ממון גבוה.
 ב. שנינו: הפודה נטע רבעי שלו - מוסיף עליו חמישיתו, בין משלו בין שניתן לו במתנה, והרי לפי ר' מאיר כלל אינו יכול ליתן במתנה שהרי כרם רבעי נלמד ממעשר.
 ונדחה - יתכן שזה כר"מ, ומדובר שנתן לה כשזה סמדר, ודלא כר' יוסי הסובר: סמדר אסור, מפני שהוא פרי.
 ג. שנינו: משך אדם מחבירו מעשר שני בסלע, ולא הספיק לפדותו עד שעמד בשתים - נותן למוכר רק סלע ומשתכר לעצמו בסלע, ומעשר שני שלו, כיון שממון הדיוט הוא ונקנה במשיכה. ואין להעמיד כר"מ, כיון שלשיטתו הקדש אינו נקנה במשיכה אלא 'ונתן את הכסף וקם לו' למסקנה - הטעם שהלכה כר' מאיר כיון שסתמו כמותו בבחירתא [עדיות].